

KOMUNIKAT PRASOWY nr 192/22

Luksemburg, 30 listopada 2022 r.

Wyrok Sądu w sprawie T-101/18 | Austria / Komisja

Budowa nowych reaktorów jądrowych: Sąd oddalił skargę wniesioną przez Austrię kwestionującą węgierską pomoc inwestycyjną zatwierdzoną przez Komisję

W decyzji z 6 marca 2017 r.¹ (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją”) Komisja Europejska zatwierdziła pomoc inwestycyjną zgłoszoną przez Węgry na rzecz przedsiębiorstwa państwowego MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares (zwanego dalej „spółką Paks II”), dotyczącą eksploatacji dwóch reaktorów jądrowych będących w budowie na terenie elektrowni jądrowej Paks, które to reaktory mają stopniowo zastąpić cztery reaktory jądrowe obecnie eksploatowane w tej elektrowni.

Ta pomoc inwestycyjna (zwana dalej „rozpatrywaną pomocą”), która polega w istocie na nieodpłatnym oddaniu do dyspozycji spółki Paks II nowych reaktorów jądrowych do celów ich eksploatacji, jest w znacznej części finansowana za pomocą pożyczki w formie odnawialnej linii kredytowej w wysokości 10 mld EUR udzielonej Węgrom przez Federację Rosyjską w ramach umowy międzyrządowej w sprawie współpracy w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej. Zgodnie z tą umową, budowa nowych reaktorów została powierzona – w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia – spółce Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt (zwanej dalej „spółką JSC NIAEP”).

W zaskarżonej decyzji Komisja uznała rozpatrywaną pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE z zastrzeżeniem określonych warunków. Zgodnie z tym postanowieniem pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

Austria wniosła skargę o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.

Ocena Sądu

W pierwszej kolejności Sąd oddalił zarzut dotyczący niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim Komisja uznała rozpatrywaną pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym, mimo iż bezpośrednie udzielenie spółce JSC NIAEP zamówienia na budowę nowych reaktorów jądrowych stanowi naruszenie przepisów prawa Unii regulujących udzielanie zamówień publicznych.

W tym względzie Austria twierdziła między innymi, że z uwagi na to, iż udzielenie zamówienia na budowę nowych

¹ Decyzja Komisji (UE) 2017/2112 z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie środka pomocy/programu pomocy/pomocy państwa SA.38454–2015/C (ex 2015/N), które Węgry planują wdrożyć w celu wsparcia utworzenia dwóch nowych reaktorów jądrowych w elektrowni jądrowej Paks II (Dz.U. 2017, L 317, s. 45).

reaktorów stanowi nierozzerwalny element rozpatrywanej pomocy, Komisja była zobowiązana zbadać tę pomoc również w świetle przepisów prawa Unii dotyczących udzielania zamówień publicznych. Jej zdaniem, z wyroku Austria/Komisja² wynika ponadto, że Komisja powinna była ocenić rozpatrywaną pomoc w świetle przepisów prawa Unii dotyczących udzielania zamówień publicznych niezależnie od tego, czy udzielenie zamówienia budowlanego stanowiło nierozzerwalny element tej pomocy.

Sąd oddalił najpierw argumentację Austrii opartą na wyroku Austria/Komisja. Choć z wyroku tego wynika, że działania gospodarcze wspierane pomocą muszą być zgodne z prawem Unii, w niniejszym przypadku Austria nie powołała się na żadne naruszenie prawa Unii związane ze wspieraną działalnością, to jest produkcją energii jądrowej. Co więcej, z owego wyroku nie wynika, że Trybunał chciał rozszerzyć zakres kontroli, która ciąży na Komisji w ramach postępowania mającego na celu zweryfikowanie zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, odchodząc od swojego orzecznictwa, zgodnie z którym należy dokonać rozróżnienia między aspektami wykazującymi nierozzerwalny związek z przedmiotem pomocy a aspektami, które nie mają takiego związku.

Ponadto uznanie – w ramach postępowania mającego na celu zweryfikowanie zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym – obowiązku zajęcia przez Komisję ostatecznego stanowiska w kwestii naruszenia przepisów prawa Unii innych niż przepisy dotyczące pomocy państwa, niezależnie od związku między danym aspektem pomocy i przedmiotem tej pomocy, jest sprzeczne, po pierwsze, z zasadami i gwarancjami proceduralnymi, charakterystycznymi dla postępowań przewidzianych specjalnie w celu kontroli stosowania tych przepisów, a po drugie, z zasadą autonomii postępowań administracyjnych i środków zaskarżenia.

W świetle tych wyjaśnień Sąd orzekł następnie, że decyzja o udzieleniu zamówienia na budowę dwóch nowych reaktorów, która dotyczyła etapu wcześniejszego niż rozpatrywany środek pomocy, nie stanowi aspektu nierozzerwalnie związanego z przedmiotem tej pomocy. Przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i ewentualne skorzystanie z usług innego przedsiębiorstwa w celu budowy reaktorów nie zmieniałoby ani przedmiotu pomocy, to jest nieodpłatnego oddania do dyspozycji dwóch nowych reaktorów w celu ich eksploatacji, ani beneficjenta pomocy, którym jest spółka Paks II. Co więcej, przy założeniu, że postępowanie przetargowe miało wpływ na kwotę pomocy, czego Austria nie wykazała, taka okoliczność nie miałaby sama w sobie żadnych skutków dla korzyści, jaką wspomniana pomoc stanowiła dla jej beneficjenta, to jest nieodpłatnego oddania do dyspozycji dwóch nowych reaktorów w celu ich eksploatacji.

Sąd podkreślił wreszcie, że – wbrew temu, co utrzymuje Austria – Komisja była uprawniona do odesłania, w zaskarżonej decyzji, do swojej oceny dokonanej w ramach wcześniejszego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. W postępowaniu tym Komisja doszła do wniosku, że bezpośrednie udzielenie spółce JSC NIAEP zamówienia na budowę dwóch nowych reaktorów nie narusza prawa Unii w dziedzinie udzielania zamówień publicznych. Zasada pewności prawa wyklucza możliwość ponownego zbadania przez Komisję udzielenia zamówienia budowlanego w ramach postępowania w sprawie pomocy państwa, jeśli nie dysponuje ona nowymi informacjami w stosunku do chwili, w której postanowiła zamknąć postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

W drugiej kolejności Sąd oddalił zarzuty dotyczące istnienia nieproporcjonalnych zakłóceń konkurencji i nierówności traktowania, które prowadzą do wykluczenia producentów energii odnawialnej ze zliberalizowanego rynku wewnętrznego energii elektrycznej. W tym względzie przypomniał on, że państwa członkowskie mają swobodę w określaniu składu swoich koszyków energetycznych, oraz że Komisja nie może wymagać, by finansowanie ze strony państwa zostało przeznaczone na alternatywne źródła energii.

W trzeciej kolejności po tym, jak Sąd oddalił zarzut dotyczący wzmocnienia lub utworzenia pozycji dominującej na rynku, oddalił on również zarzut dotyczący ryzyka dla płynności węgierskiego rynku hurtowego energii elektrycznej.

² Wyrok z dnia 22 września 2020 r., Austria/Komisja, [C-594/18 P](#), EU:C:2020:742 (zob. również komunikat prasowy nr [112/20](#)).

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

